

توافق جامع راهبردی؛ صدر فهرست

تنها چند روز بعد از اعلام اجرایی شدن توافق جامع راهبردی ایران و چین بود که موضوع دستیابی به توافقی مشابه در سفر سال گذشته سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور کشورمان به مسکو در صدر فهرست موضوعات مورد گفت‌وگو در کاخ «کرمالین» قرار گرفت. توافقی که به نظر می‌رسد مسیر دستیابی به آن بعد از پیوستن رسمی ایران به پیمان امنیتی سازمان همکاری «شانگهای» هموارتر از همیشه شده است. قابل انتظار بود که زیر سایه تشدید و تداوم سیاست‌های زورگویانه آمریکا در عرصه بین‌المللی، عزم تهران و مسکو برای شکل دادن به یک رابطه همه جانبه امنیتی، نظامی و اقتصادی بیش از هر وقت دیگری تقویت شود. این چنین بود که رئیسی در سفر خود به مسکو، پیش‌نویس قراردادی ۲۰ ساله با روسیه را به همراه خود برد. در همین حال کاظم جلالی، سفیر ایران در روسیه اعلام کرد که مقامات ارشد تهران و مسکو پیش‌تر توافق کرده بودند که قراردادی ۲۰ ساله یا بیشتر بین این دو کشور منعقد شود. او در این زمینه افزود که «پیش‌نویس این قرارداد به مقامات روسیه تحویل داده می‌شود تا پس از بررسی آن توسط کرمالین، توافق نهایی با این کشور حاصل شود.»

هدف ۲۵ میلیارد دلاری

تلاش‌ها برای به ثمر رساندن تفاهم جدید راهبردی ایران و روسیه در حالی است که رابطه دو کشور در دولت سیزدهم شاهد شکل گیری گفتمان جدیدی است که به توسعه قابل ملاحظه مبادلات تجاری دو کشور و ابراز تمایل شرکت‌های روسی برای سرمایه گذاری در ایران انجامیده است.

یکی از مهم‌ترین وجوه همکاری ایران و روسیه در قالب این تفاهم برای همکاری راهبردی، حوزه اقتصادی است که دو طرف این ظرفیت را در خود دیده‌اند مبادلات اقتصادی دوجانبه را تا ۲۵ میلیارد دلار در سال افزایش دهند. این در حالی است که روند مبادلات بازرگانی تهران-مسکو در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ و با وجود اپیدمی کرونا با روندی افزایشی روبه‌رو شد که از وجود ظرفیت‌های بالقوه همکاری حکایت می‌کرد. حجم مبادلات تجاری دو کشور با وجود آثار مثبت ناشی از امضای موافقتنامه موقت تجارت ترجیحی میان جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، طی سه سال اخیر با رشد قابل توجهی همراه بوده است. همچنین در دوره یک ساله از عمر دولت سیزدهم، تحولات مناسبی در مسیر اجرایی و عملیاتی شدن کریدور شمال-جنوب صورت گرفته است. به نظر می‌رسد بخشی از این کریدور به عنوان کریدور تجاری موافقتنامه تجارت آزاد ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا بتواند اجرایی و عملیاتی شود.

سامان دادن به پرونده‌های سیاسی

رفت و آمدهای دیپلماتیک غیر نمایشی و رایزنی‌های کارآمد سیاسی در عالی‌ترین سطوح از دیگر اتفاقاتی هستند که ذیل تغییر رویکرد ایران در سامان دادن به سیاست خارجی خود در قبال هم پیمانان آسیایی‌اش صورت گرفته است. واقعیت آن است که ایران و روسیه توانسته‌اند از رهگذر این همکاری و همسویی شکل گرفته ضمن قرار گرفتن در مسیر دستیابی به یک توافق جامع راهبردی، نبض هدایت گفت‌وگوهای سیاسی در موضوعات مهم منطقه‌ای همچون فرایند مذاکرات صلح سوریه را به دست گیرند و در این راه نیز متحدان را با خود همراه سازند.

قابل انتظار بود که زیر سایه تشدید و تداوم سیاست‌های زورگویانه آمریکا در عرصه بین‌المللی، عزم تهران و مسکو برای شکل دادن به یک رابطه همه جانبه امنیتی، نظامی و اقتصادی بیش از هر وقت دیگری تقویت شود. این چنین بود که رئیسی در سفر خود به مسکو، پیش‌نویس قراردادی ۲۰ ساله با روسیه را به همراه خود برد. در همین حال کاظم جلالی، سفیر ایران در روسیه اعلام کرد که مقامات ارشد تهران و مسکو پیش‌تر توافق کرده بودند که قراردادی ۲۰ ساله یا بیشتر بین این دو کشور منعقد شود. او در این زمینه افزود که «پیش‌نویس این قرارداد به مقامات روسیه تحویل داده می‌شود تا پس از بررسی آن توسط کرمالین، توافق نهایی با این کشور حاصل شود»

ویژه‌نامه

ایران

شماره ۱۴۰۱ شهریور ۱۴۰۱